ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-NOVICE ZAVODA IZRIIS | PROGRAM »IZBERI ZDRAVO ŽIVLJENJE!«

Julij 2026

Aktualno in strokovno ozadje · preventiva in zdravje · št. 7/2026

V TEJ ŠTEVILKI

01 Nacionalni standardi preventive Hrvaška

02 Socialna reintegracija Hrvaška

03 Spremljanje alkohola Italija · strokovni vir

04 Varuhi morja Slovenija

05 25. julij – preprečevanje utopitev Svet

06 Kopalne vode EU · strokovni vir

Piran, slovenska obala. Foto: PxHere (CC0)

Aktualno

01 | HRVAŠKA

Nacionalni standardi preventive

Komisija hrvaške vlade za zasvojenosti in vedenjske zasvojenosti je 24. julija sprejela nacionalne standarde preventive zasvojenosti; o tem je poročal HZJZ.

Vir: Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ): Nacionalni standardi prevencije ovisnosti, 29. 7. 2026.

Foto: PxHere (CC0)

02 | HRVAŠKA

Socialna reintegracija

Na isti seji 24. julija je komisija sprejela tudi projekt socialne reintegracije oseb, zdravljenih zaradi zasvojenosti.

Vir: Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ): Projekt socijalne reintegracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti, 29. 7. 2026.

03 | ITALIJA · STROKOVNI VIR

Spremljanje alkohola

ISS prek Nacionalnega observatorija za alkohol od leta 2006 zbira in analizira podatke o škodljivih posledicah alkohola ter svetuje ministrstvu, regijam in zdravstvenim ustanovam pri preventivnih kampanjah.

Vir: Istituto Superiore di Sanità (ISS), EpiCentro: Alcol – L'Osservatorio nazionale alcol.

04 | SLOVENIJA

Varuhi morja

IZRIIS je 31. julija predstavil platformo zamorje.si in možnosti vključevanja obiskovalcev obale v skrb za morje.

Vir: Zavod IZRIIS: Kako postati varuh morja, 31. 7. 2026.

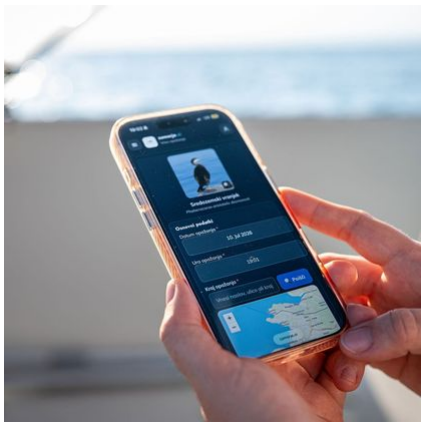

Foto: Danej Benulič

POVEZANI ZA MORJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
IN JAVNO UPRAVO

MORIGENOS · YOU(R)SEA Sea Oasis · NOMED Neodvisna Medijska Dejavnost · ZAVOD IZRIIS

Aktivnosti konzorcija Povezani za morje sofinancira Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo v okviru javnega razpisa za razvoj in profesionalizacijo NVO in prostovoljstva 2024. Partnerji: Morigenos, YOU(R)SEA, NOMED in Zavod IZRIIS.

05 | SVET

25. julij – preprečevanje utopitev

Svetovni dan preprečevanja utopitev (25. julij) je bil letos pod geslom »Unite to turn the tide«. WHO med drugim poziva starše in skrbnike, naj otroke ob vodi pozorno nadzirajo, jih učijo plavanja in vodne varnosti ter se naučijo oživljanja.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): World Drowning Prevention Day 2026, 25. 7. 2026.

Foto: PxHere (CC0)

06 | EU · STROKOVNI VIR

Kopalne vode

85 %

kopalnih voda v EU je odlične kakovosti

Evropska agencija za okolje je 16. junija 2026 objavila poročilo o kakovosti kopalnih voda v sezoni 2025: 85 % od približno 22.000 mest v EU je imelo odlično kakovost, vse obalne kopalne vode v Sloveniji pa so bile odlične. Države članice morajo javnost obveščati z jasnimi opozorilnimi znaki, zato pred kopanjem preverite lokalne oznake in opozorila.

Vir: Evropska agencija za okolje (EEA): European bathing water quality in 2025, 16. 6. 2026.

Strokovna gradiva

Stalne vsebine: referenčni viri za preventivno delo (ne nove mesečne objave).

07 **Zdravje mladih** SLOVENIJA

NIJZ v Sloveniji izvaja mednarodno raziskavo HBSC o z zdravjem povezanih vedenjih mladostnikov; zadnje poročilo zajema podatke za leto 2022. Pri preventivi je pomembno upoštevati starost, okolje in potrebe mladih.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022), 2023.

08 **Kakovost preventive** SLOVENIJA

Inštitut Utrip ponuja strokovne vire za načrtovanje preventivnih programov, med drugim slovensko izdajo evropskih standardov kakovosti v preventivi. Pri izbiri programa preverimo cilje, usposobljenost izvajalcev in evalvacijo.

Vir: Inštitut Utrip: Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik.

09 **Zdrava pljuča** SLOVENIJA

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije predstavlja rehabilitacijsko vadbo; obremenitve naj bodo individualno prilagojene.

Vir: Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije: Pridružite se rehabilitacijski vadbi.

10 **Okolja brez dima** EVROPA

Priporočilo Sveta EU iz decembra 2024 spodbuja zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli tudi zunaj zaprtih prostorov. Gre za priporočilo, ne neposredno prepoved.

Vir: Svet Evropske unije: Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02, 12. 12. 2024.

11 **Standardi preventive** SVET

WHO in UNODC v mednarodnih standardih preventive uporabe drog izpostavljata strukturirane in razvojno prilagojene programe ter sodelovanje družin in šol.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC): International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018, 7. 12. 2018.

12 **Dostopnost in varnost** DIGITALNO ZDRAVJE

Vodnik WHO za telemedicino iz leta 2022 obravnava načrtovanje, izvedbo in vzdrževanje storitev. Dostopnost in varstvo podatkov sta pomembna pri izbiri orodij.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): Consolidated telemedicine implementation guide, 9. 11. 2022.

Viri

Stanje povezav: 27. 11. 2026. Številke ustrezajo zaporednim številkam prispevkov.

01 Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ). *Nacionalni standardi prevencije ovisnosti*. 29. 7. 2026. https://www.hzjz.hr/aktualnosti/nacionalni-standardi-prevencije-ovisnosti/

02 Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ). *Projekt socijalne reintegracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti*. 29. 7. 2026. https://www.hzjz.hr/aktualnosti/usvojen-projekt-socijalne-reintegracije-osoba-lijecenih-zbog-problema-ovisnosti/

03 Istituto Superiore di Sanità (ISS), EpiCentro. *Alcol – L'Osservatorio nazionale alcol*. https://www.epicentro.iss.it/alcol/osservatorio-nazionale-alcol

04 Zavod IZRIIS. *Kako postati varuh morja*. 31. 7. 2026. https://izriis.org/2026/07/31/kako-postati-varuh-morja/

05 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *World Drowning Prevention Day 2026*. 25. 7. 2026. https://www.who.int/campaigns/world-drowning-prevention-day/2026

06 Evropska agencija za okolje (EEA). *European bathing water quality in 2025*. 16. 6. 2026. https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-bathing-water-quality-in-2025

07 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). *Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022)*. 2023. https://nijz.si/publikacije/z-zdravjem-povezana-vedenja-v-solskem-obdobju-med-mladostniki-v-sloveniji-izsledki-mednarodne-raziskave-hbsc-2022/

08 Inštitut Utrip. *Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik*. https://www.institut-utrip.si/evropski-standardi-kakovosti-na-podrocju-preventive-hitri-vodnik/

09 Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. *Pridružite se rehabilitacijski vadbi*. https://www.dpbs.si/sl/zivimo-zdravo/telesna-aktivnost/pridruzite-se-rehabilitacijski-vadbi/

10 Svet Evropske unije. *Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02*. 12. 12. 2024. https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/7425/oj

11 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC). *International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018*. 7. 12. 2018. https://www.who.int/publications/i/item/international-standards-for-drug-use-prevention-second-edition-2018

12 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *Consolidated telemedicine implementation guide*. 9. 11. 2022. https://www.who.int/publications/i/item/9789240059184

Fotografije: naslovna: PxHere, CC0; 01: PxHere, CC0; 04: Danej Benulič / Povezani za morje; 05: PxHere, CC0.

ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-novice izdaja Zavod IZRIIS – Informacijski raziskovalni inštitut za izobraževanje in svetovanje v okviru programa »Izberi zdravo življenje!«. Prispevki povzemajo javno dostopne vire; za vsebino izvirnih strani odgovarjajo njihovi izdajatelji.